

Щоденний звіт № 226/2020

від 22 вересня 2020 року¹

Короткий виклад

- Місія зафіксувала 1 порушення режиму припинення вогню в Донецькій області та жодних таких порушень у Луганській області. За попередню добу СММ констатувала відсутність порушень режиму припинення вогню в Донецькій області, при цьому зафіксувавши 2 таких порушення в Луганській області.
- СММ продовжувала здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів в районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського. У вечірній час безпілотний літальний апарат СММ дальнього радіуса дії зафіксував особу на ділянці розведення в районі Золотого.
- Місія зафіксувала озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення в підконтрольних урядові районах Донецької області.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення здійснення ремонтних робіт на життєво важливих об'єктах цивільної інфраструктури та забезпечення їхнього функціонування.
- Місія і далі спостерігала за ситуацією, в якій на тлі пандемії COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольних пунктах в'їзду-виїзду та відповідних блокпостах збройних формувань у Донецькій та Луганській областях.
- Свободу пересування патрулів СММ і далі обмежували, зокрема в пункті пропуску на кордоні біля Ізвариного Луганської області, а також на блокпостах збройних формувань поблизу Оленівки та Роздольного в Донецькій області*.

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 21 вересня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

Порушення режиму припинення вогню²

² Більш детальну інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню представлено у додатку. Упродовж звітнього періоду камери СММ у Петрівському та поблизу Широкиного не функціонували.

³ Зокрема вибухи.

⁴ Зокрема внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 22 вересня 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
-
- Низька
- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — Vliz (2005).
Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності.
Відсутність помилок у мапі не гарантується,
а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ
затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати,
копіювати, відтворювати, передавати, транслювати,
продавати, ліцензувати або застосовувати
без попереднього дозволу з боку ОБСЄ
у письмовому вигляді.
Створено: 22/09/2020

У Донецькій області Місія зафіксувала 1 порушення режиму припинення вогню (вибух невизначеного походження) в районі на північний схід від н. п. Гранітне (підконтрольний урядові, 60 км на південь від Донецька). За [попередню добу](#) жодного порушення режиму припинення вогню в області зафіксовано не було.

У Луганській області СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За [попередню добу](#) в області було зафіксовано 2 таких порушення.

Після засідання Тресторонньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня і до кінця звітнього періоду СММ зафіксувала загалом 1 071 порушення режиму припинення вогню в Донецькій та Луганській областях (зокрема 210 вибухів, 9 невизначених боєприпасів, що пролетіли, і 13 освітлювальних ракет, а також 839 черг і пострілів).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотого і Петрівського

21 вересня в межах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі бачили 2 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») біля блокпоста збройних формувань на південь від нового прольоту мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

Увечері 20 вересня в межах ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії зафіксував 1 особу на колишній позиції збройних формувань поблизу східного краю ділянки, орієнтовно за 1,4 км на північ від її південно-східного кута.

21 вересня поблизу блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення команда СММ бачила 4 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»), двоє з яких проходили вглиб ділянки до місця приблизно за 350 м на північ від її південного краю і потім поверталися назад.

Того ж дня приблизно за 75-200 м на південь від південного краю ділянки розведення спостерігачі бачили, як робітники за допомогою важкої будівельної техніки засипали та вирівнювали ґравій.

21 вересня, здійснюючи моніторинг у чотирьох місцях поблизу ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), члени патруля Місії відзначила там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала 3 одиниці озброєння, розміщені з порушенням ліній відведення в підконтрольних урядові районах Донецької області. За лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння зафіксовано 2 одиниці озброєння в

підконтрольних та 5 — в непідконтрольних урядові районах Донецької області (детальніше див. таблиці нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁵

Місія зафіксувала бойові броньовані машини в підконтрольних урядові районах Донецької області та непідконтрольному урядові районі Луганської області (детальніше див. таблицю нижче).

Міни біля непідконтрольних урядові Гольмівського та Петрівського, а також поблизу підконтрольних урядові Луганського і Пісків у Донецькій області

21 вересня приблизно за 1,7 км на північ від Петрівського та орієнтовно за 170 м на схід від дороги між н. п. Стила (непідконтрольний урядові, 34 км на південь від Донецька) і Петрівським команда СММ вперше виявила прозорий поліетиленовий пакет з протипіхотними мінами (за оцінкою, типу ПМН-2), що лежав на землі (не зафіксовано за даними спостереження від 20 вересня 2020 року).

19 вересня БПЛА СММ дальнього радіуса дії знову зафіксував 13 протитанкових мін, установлених поперек дороги між н. п. Гольмівський (непідконтрольний урядові, 49 км на північний схід від Донецька) і н. п. Травневе (підконтрольний урядові, 51 км на північний схід від Донецька), які, за оцінкою, належать збройним формуванням (для ознайомлення з результатами попередніх спостережень в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 15 червня 2020 року](#)).

Того ж дня БПЛА знову зафіксував щонайменше 14 протитанкових мін (ТМ-62) поперек дороги М03, приблизно за 5 км на південний схід від н. п. Луганське (підконтрольний урядові, 59 км на північний схід від Донецька), які, за оцінкою, належать Збройним силам України (для ознайомлення зі спостереженнями див. щоденні звіти СММ від [12 березня 2020 року](#) та [7 серпня 2020 року](#)).

Також 19 вересня у двох місцях приблизно за 1,5 км на південний схід від котеджного містечка Золоті Піски (підконтрольне урядові, 12 км на північний захід від Донецька) БПЛА знову зафіксував 20 протитанкових мін (за оцінкою, належать Збройним силам України), встановлені поперек дороги, що веде до непідконтрольного урядові Донецька (для ознайомлення з результатами попередніх спостережень у цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 25 серпня 2020 року](#)).

Зусилля Місії зі сприяння проведенню ремонтних робіт і функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

21 вересня Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення будівельних робіт на південь від південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див. вище), на північ від н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) та біля н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), південніше мосту в Щасті.

⁵ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

СММ також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення здійснення огляду, проведення технічного обслуговування залізничних колій та видалення рослинності в н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська), а також проведення ремонту на об'єктах системи водопостачання біля непідконтрольних урядові н. п. Паньківка (16 км на північ від Луганська) та н. п. Красний Лиман (30 км на північний захід від Луганська).

Місія і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька).

Прикордонні райони, які не контролюються урядом

19 вересня о 22:09 приблизно за 1 км на східно-південний схід від н. п. Квашине (65 км на південний схід від Донецька) та орієнтовно за 7 км від кордону з Російською Федерацією БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував вантажний потяг у складі 2 локомотивів та 50 порожніх саморозвантажувальних вагонів, що прямував на північний захід від кордону.

21 вересня, перебуваючи в пункті пропуску на кордоні біля н. п. Успенка (73 км на південний схід від Донецька) упродовж приблизно 1 години, спостерігачі бачили, що в Україну в'їхали 14 автомобілів (зокрема 10 із табличками «ДНР»), 16 вантажівок (вантаж не було видно; зокрема 5 із табличками «ДНР» та 1 із табличками «ЛНР»), 1 автобус (із приблизно 30 пасажирами — чоловіками та жінками різного віку), а також увійшли 17 пішоходів (13 жінок, троє чоловіків (різного віку) та 1 дитина). СММ також зафіксувала, що з України виїхали 16 автомобілів (зокрема 6 із табличками «ДНР»).

Того ж дня, здійснюючи моніторинг у пункті пропуску на кордоні неподалік н. п. Улянівське (61 км на південний схід від Донецька) протягом близько 15 хвилин, команда СММ бачила членів збройних формувань, але не зафіксувала жодного пасажиро-транспортного потоку.

Того ж дня, перебуваючи в пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Ізварине (52 км на південний схід від Луганська), спостерігачі бачили, що в черзі на виїзд з України чекали 18 автомобілів (зокрема 7 із табличками «ЛНР») та 20 пішоходів (чоловіків і жінок різного віку). Через 5 хвилин член збройних формувань сказав патрулю Місії покинути цей район*.

Здійснюючи моніторинг у пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Верхньогарасимівка (57 км на південний схід від Луганська) упродовж близько 40 хвилин, спостерігачі зауважили, що пункт пропуску видавався закритим, а персоналу там не було.

Заходи з протидії пандемії COVID-19 на КПВВ і відповідних блокпостах

У Донецькій області спостерігачі відзначили, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) поблизу н. п. Новотроїцьке (підконтрольний урядові, 36 км на південний захід від Донецька) та блокпост збройних формувань біля н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) функціонували.

Перебуваючи на КПВВ в період між 09:00 та 15:00, команда Місії бачила сукупно 20 осіб (14 жінок і 4 чоловіків різного віку та 2 дітей), які перейшли в підконтрольні урядові

райони. СММ також зафіксувала сукупно 121 особу (чоловіків і жінок різного віку, зокрема 5 дітей), 6 автобусів та 18 автомобілів, які прямували з підконтрольних урядові районів.

Здійснюючи моніторинг на блокпості збройних формувань у період між 09:05 та 12:00, команда Місії бачила сукупно 70 осіб (чоловіків і жінок різного віку, зокрема 5 дітей), 10 автомобілів та 1 автобус, які прямували в напрямку підконтрольних урядові районів. СММ також зафіксувала сукупно 10 осіб (чоловіків і жінок різного віку) та 3 автомобілі, які рухалися в протилежному напрямку.

У Луганській області СММ зауважила, що КПВВ у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше мосту біля Станиці Луганської функціонували.

Здійснюючи моніторинг на КПВВ приблизно о 9:20 та 12:20, спостерігачі бачили сукупно 90 осіб (чоловіків і жінок різного віку), які очікували в черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, а також 65 осіб (чоловіків і жінок різного віку), які очікували на перехід у протилежному напрямку. Команда СММ також зафіксувала гольф-кар, який курсував між новою секцією мосту та КПВВ.

Перебуваючи на відповідному блокпості збройних формувань приблизно о 10:10 та 11:10, спостерігачі бачили 99 осіб (чоловіків і жінок різного віку), які очікували в черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, а також 35 осіб (чоловіків і жінок різного віку), які очікували на перехід у протилежному напрямку.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак, збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. нижче). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- В пункті пропуску на кордоні в н. п. Ізварине (непідконтрольний урядові, 52 км на південний схід від Луганська) член збройних формувань сказав патрулю Місії залишити цей район.
- Того ж дня на блокпості збройних формувань поблизу н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) озброєний член збройних формувань не пропустив патруль СММ до підконтрольних урядові районів.

- На блокпості збройних формувань біля н. п. Роздольне (непідконтрольний урядові, 46 км на південний схід від Донецька) озброєний член збройних формувань заборонив проїзд патруля Місії, пославшись на міркування безпеки спостерігачів.

Затримка:

- На блокпості збройних формувань неподалік н. п. Старомихайлівка (непідконтрольний урядові, 15 км на захід від Донецька) 3 члени збройних формувань (двоє з них вочевидь озброєні) дозволили проїзд патруля Місії тільки після 19-хвилинної затримки.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів та через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди:

- БПЛА СММ малого радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно через глушіння) під час виконання польотів над районами поблизу н. п. Оріхове (підконтрольний урядові, 57 км на північний захід від Луганська).
- БПЛА СММ середнього радіуса дії зазнав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння), пролітаючи над районами біля н. п. Лебединське (підконтрольний урядові, 99 км на південь від Донецька)⁶.

⁶ Перешкоди сигналу в обох випадках могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні урядові райони				
20.09.2020	1	ймовірно самохідний протитанковий керований ракетний комплекс (9Р133 «Малютка», 135 мм)	поблизу н. п. Красногорівка (21 км на захід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
21.09.2020	2	зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10»)	у житловому районі н. п. Тарамчук (29 км на південний захід від Донецька)	

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні урядові райони				
20.09.2020	1	ймовірно зенітний ракетний комплекс (9К33 «Оса»)	на території військового об'єкту поблизу н. п. Калинове (35 км на північ від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	1	зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10»)	на території військового об'єкту поблизу н. п. Архангельське (32 км на північ від Донецька)	
непідконтрольні урядові райони				
19.09.2020	5	танк (ймовірно Т-64)	поблизу н. п. Маркине (94 км на південь від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁷

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні урядові райони				
19.09.2020	2	ймовірно бойова броньована машина	неподалік н. п. Новгородське (35 км на північ від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	1	бойова броньована машина		
20.09.2020	2	бронетранспортер (БТР-70)	на території військового об'єкту поблизу н. п. Невельське (18 км на північний захід від Донецька)	
	4	бойова броньована машина (типу БМП)	поблизу н. п. Славне (26 км на південний захід від Донецька)	
	1	бойова броньована машина		
	1	бронетранспортер (БТР-70)	у житловому районі н. п. Тарамчук (29 км на південний захід від Донецька)	
21.09.2020	7	бойові машини піхоти (БМП-2 — 3 од., БМП-1 — 4 од.)	на території військового об'єкту поблизу н. п. Трудівське (47 км на південь від Донецька)	
		1	бойова машина піхоти (БМП-1)	поблизу н. п. Гранітне (60 км на південь від Донецька)

⁷ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

	1		у житловому районі н. п. Тарамчук (29 км на південний захід від Донецька)	
	2		поблизу н. п. Новомихайлівка (28 км на південний захід від Донецька)	
непідконтрольні урядові райони				
19.09.2020	2	бойова броньована машина	на базі поблизу житлового району в н. п. Комісарівка (60 км на захід від Луганська)	БПЛА малого радіусу дії

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 21 вересня 2020 року⁸

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
приблизно за 1,5 км на ПдПдЗх від н. п. Гранітне (підконтрольний урядові, 60 км на Пд від Донецька)	4–5 км на ПнСх	чули та бачили	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	21.09, 12:55

⁸ У таблиці вказані лише ті порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо спостерігачами чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви і т. д. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються в таблиці лише один раз. Термін «снаряд» передбачає усі види боєприпасів.

Мапа Донецької та Луганської областей⁹

⁹ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується у десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (команди спостерігачів, представництва і передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані починаючи з 27 вересня 2016 року згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).